

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XXIII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

tam verum, ut folia cocta colo exulcerato infernè infusa, producant eandem. In Ananiæ vallis montibus, pueros qui hyosciami semen comederant, adeo desipientes vidit Mathiolus ut parentes à Cacodæmonibus eos vexari crederent.

CAPUT XXIII.
DE HELENIO, HELIOTROPIO, & HIUCA.

Helenium stipes est, annua hominis staturam superans, viginti aliquando pedes & quatuor, sex ex quo terræ semen mandatam est mensibus, attollitur. Caulis fastigio capitulum quod strobilo simile, rotundius modo & latius insidet, quodque ingentis disci amplitudine in florem explicatur magnum. *Bauhin. ad l. 4. Diosc. c. 182.* Medius enim discus nonnunquam sesquipedem excedit, & foliis oblongis aurei coloris ceu radiis solaribus orbiculariter cingitur, media purpurascens planicie. Semen in disci alveolis dispositum est, cortice obductum nigro, medulla dulci. Eius tanta copia, ut aliquando ultra mille in uno disco reperias: Sunt, qui teneros foliorum pediculos pilis derasis, in craticula coctos, sale, oleo, & aromatibus condunt, palato carduis gratiores. Cum Sole in Orientem modo, modo convertitur in Occasum & quidem mirabiliter. Ad ejus enim ortum quasi præ reverentia capite nutans reclinatur, & cum surrexit, consistit, Solem semper respiciendo, & ad ejus radices se plurimum pandens, donec Sol occidat. *Heliotropio* formicæ necantur, obturatis ea illarum foraminibus. Scorpionis cavernula si ejus circumscribatur succo, nunquam egreditur foras; herbam si imposueris, emoritur. *Mathiol. ad lib. 4. c. 186.* *Hiuca* humanæ coxæ complet crassitudinem. Cum Sole se circumagitur etiam nubilo die; noctu velut desiderio contrahitur. *Plin. l. 22. c. 21.* Redigunt eam in pollinem, pumicum aut cotium attritu; tum indunt in manicam, aquam,

quam imponunt, succum expressione transmittunt. Liqueor lethalis est. Puls reliqua, soli sacchari candi exponitur specie, siccata farina, aqua subacta in panis formatur modum. *Scalig. exerc. 153. l. 8.*

C A P U T XXIV.
DE IMPIA, JUNIPERO
& K A L I.

Impiam à nu'lo tangi animali existimant, indeque ei nomen. Alias inter duos trita lapides fervet, præcipuo adversus anginas succo, lacte & vino admistis. *Mathiol. in lib. 3. cap. 115.* Qui gustaverint, nunquam eo morbo tentantur. Sunt qui in avium nidis inferi aliquid ex ea opinantur, atque ita non strangulari pullos avidius devorantes. *Juniperus* dura est; hinc lignum ad centum incorruptum annos. Ideo templam Dianæ Ephesinæ juniperinis trabibus extrui imperavit Annibal. *Plin. l. 15. c. 40.* Carbo illius accensus, & suo cinere obrutus, integro anno ignem fovet, si Chymistis credimus. Paratur ex eo balneum admirabile ad podagricorum salutem hoc modo. *Sumito ligni juniperi concisi libras 12. coquito in aqua in cortina magna, quousque tertia tantum pars superfit; deinde decoctum unacum ligno in labrum projicito. In hoc ubi descendit ager, sedeat umbilico tenus, & membra languide foveat; atque hunc præpuratum esse oportet. Mathiol. l. 1. Diosc. c. 87.* Adjuti hoc balneo multi podagrîci, ita ut cum antea continuo lecto jacuissent affixi, ad negotia postea reducerentur sani. Medulla illius in Numidia candida est: in Æthyopia nigra, in Lybia purpurea. *Scalig. exerc. 181. f. 9.* Ea etiam in scobem comminuta Afri Medici, felici successu, vice Guajaci ad morbum Indicum utuntur. Morbus hic (dicam obiter) à Iudæis ex Hispania in Africam importatus, ibi non nisi remedio deleri potest. At si laborantes in Numidiam aut Nigriticam sese conferunt Æthyopiam, solius cœli beneficio convalescunt. Ex cineribus